

368

Setembre 2013 • revista mensual
Any 34è • PVP 3,00 €
edita Fundació Roca i Galès

cooperació

CATALANA

Cooperativisme i innovació social amb impacte

Les nostres cooperatives: **Foment Maialenc**

Entrevista: **Xavier Palos, coordinador de la FESC**

ISSN 1133-8415

9 771133 841150

*Referent
Cooperatiu Català en
Prevenció de Riscos
Laborals*

*Nou servei
Vigilància
de la Salut*

*Totes les especialitats
preventives.
A tot Catalunya*

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

"... Incerteses, dubtes, problemes...?"

LLUITEM PLEGATS!!

· ESPECIALISTES EN COOPERATIVES ·

GABINET JOAN JOSEP GONZÀLEZ, S.L.

- Planificació i Gestió Comptable
- Declaració Impost de Societats
- Estudis Econòmics de Viabilitat i Plantejament de futur
- Control Pressupostari
- Diagnòstic econòmic, financers i de sistemes de control de la Cooperativa
- Assistència de Membres de les Comissions de Vigilància i Junes Rectores
- Consultes sobre problemàtica econòmica, comptable i fiscal

GONZALEZ & CIA AUDITORS
AUDITORES CENSORES JURADOS DE CUENTAS

- Auditores de Comptes Anuals
- Auditories i Revisió dels Comptes
- Projectes de Fusió i Escissió
- Auditoria de Gestió
- Informes especials

Pensem com tu. La feina,... ben feta.

GIRONA 38 1º 1º · 08010 BARCELONA · Telèfon 93 265 35 05 Fax 93 232 56 13
e-mail: gjjg@gonzalezauditores.com

**“
un servei jurídic
compromès i de
qualitat
”**

Col·lectiu Ronda
ASSESSORIA JURÍDICA LABORAL ECONÒMICA SOCIAL

Barcelona - Cerdanyola - Granollers
Mataró - Mollet del Vallès - Rubí

despatxos associats:

Girona · Lleida · Tarragona · Tortosa · Vilafranca del P.

www.cronda.coop
crondaweb@cronda.coop

Cooperativisme i economia social

- Assessorament integral a cooperatives, associacions, fundacions i altres entitats d'economia social · Autoocupació i plans d'empresa · Consultoria i auditoria
- Mediació en conflictes societaris

Drets de les persones i els col·lectius

- Dret civil, penal i administratiu · Dret de família · Separacions, divorcis · Danys i perjudicis · Accidents de circulació i de treball
- Arrendaments · Dret fiscal
- Habitatge, urbanisme i medi ambient
- Estrangeria · Violència de gènere

Defensa dels treballadors/es

- Assessorament laboral i Seguretat Social
- Acomiadaments · Reclamacions
- Dret sindical · Regulació d'ocupació
- Negociació col·lectiva · Pensions
- Accidents i prevenció de riscos laborals
- Malalties professionals · Plans de pensions

SUMARI

4 / TORNAVEU

Salvador Raga, tècnic comptable

5 / EDITORIALCooperativisme i innovació social
amb impacte**6 / EL NOSTRE MÓN**

Agnès Giner

10 / LES NOSTRES COOPERATIVESFoment Maialenc, cent anys fent
poble i cooperativisme

Pep Valenzuela

La cooperativa gairebé centenària del
Segrià, actualment compta amb vuit-
cents socis i és la més gran de Lleida
pel que fa a la producció d'oli, DOP
Les Garrigues.**14 / ENTREVISTA**Xavier Palos, coordinador de la Fira
d'Economia Solidària de Catalunya
Montse PallarèsLi demanem per la 2a edició de la
FESC el cap de setmana del 26 i
27 d'octubre d'enguany, que en la
seva primera edició de l'any passat
va aplegar 7.000 participants, 114
entitats, 68 activitats i 19.000 ecosols
en moviment.**18 / XXVIII JORNADES SOBRE
COOPERATIVISME**Cooperativisme i innovació social
amb impacte a Prada de Conflent,
Universitat Catalana d'Estiu 2013
Ana Àlvarez**22 / FINANCES COOPERATIVES**2a. Jornada Internacional de les Finan-
ces Cooperatives FINANCOOP 2013.Les finances cooperatives creen
ocupació

Miquel Miró

25 / PENSEM-HI

A risc amb calma

Santos Hernández

26 / BIBLIOTECA

Donació

Retalls

Elisenda Dunyó

CRÈDITS

Editora Fundació Roca i Galès Redacció i Administració Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - Fax 93 487 32 83 - cc@rocagales.cat - www.rocagales.catCoordinació Agnès Giner. Consell de Redacció Miquel Corna, Enric Dalmau, Núria Esteve,
Raimon Gassiot, Agnès Giner, Joan Josep González, Miquel Miró, Ma. Lluïsa Navarro, Jordi
París, Joseba Polanco, Esteve Puigferrat i Quim Sicília. Els autors són responsables dels articles
signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir
els textos aquí inscrits. Foto portada: La Têt al seu pas per Prada i Universitat Catalana d'Estiu
2013 (CC-BY-SA) Agnès Giner. Disseny, maquetació i impressió El Tinter, SAL (empresa
certificada EMAS) Dipòsit legal B-22.283/80 I.S.S.N. 1133-8415. Aquesta revista ha estat
impresa sobre paper certificat FSC® i amb tintes provinents d'olis vegetals

Amb el suport de:

Un parell de preguntes (que en són tres) a **Salvador Raga Mayo**, (Catarroja, 1948), tècnic comptable

1

Com i quan vas conèixer les cooperatives?

Vaig conèixer les cooperatives a l'inici de la meua vida laboral. Era i és un sector que genera ocupació en tots els col·lectius. És un model sostenible en les situacions de crisi econòmica important, i això és així perquè la idea de la gestió democràtica i participativa fa que tots els socis de la cooperativa cuidin més la seva empresa.

Durant uns anys vaig treballar com a comptable en una cooperativa d'arrossaires. Aquesta ha estat una de les experiències més enriquidores de la meua vida, en el pla personal i també en el laboral, ja que vaig adquirir nous coneixements i noves formes de fer empresa i em vaig adonar que el cooperativisme és un sector de masses molt potent.

2

Què no et convenç del cooperativisme?

El cooperativisme és molt positiu per a tothom perquè considera a la persona no com un individu independent, sinó com un individu que necessita el col·lectiu per a poder tirar endavant el projecte. És una unió perfecta entre l'interès individual i el fet que és necessària la cooperació amb els altres per a assolir els teus objectius. És una idea molt bucòlica, però que ens ve a dir que no estem sols al món i que ens necessitem els uns als altres per tirar endavant l'economia i les nostres vides.

3

Creus que hi ha una altra economia possible?

Crec que el cooperativisme és possible, és a dir, crec que una de les eines més importants que hi ha per a sortir de la crisi és la creació de cooperatives amb gent jove, col·lectius en situació de risc, aturats, etc., que són gent que tenen ganes de tornar al mercat laboral i estan molt il·lusionats d'engegar un nou projecte. Això sí, també crec que manca molta informació sobre el que és una cooperativa i quins són els passos que cal seguir per a constituir-la.

Cooperativisme i innovació social amb impacte

Les XXVIII Jornades sobre Cooperativisme que la Fundació Roca i Galès ha organitzat aquest mes d'agost a Prada de Conflent, en el marc de la Universitat Catalana d'Estiu, portaven el títol: **Cooperativisme i innovació social amb impacte**. Ha estat un suggerent programa desenvolupat i realitzat per la cooperativa Calidoscoop - Agència per a la Dinamització de l'Economia, l'Emprenedoria social i el Cooperativisme. En trobareu un acurat resum en el dossier de les pàgines 18-21. I reprenem l'activitat presentant un reportatge de la gairebé centenària Cooperativa

del Camp "Foment Maialenc" i una entrevista al coordinador de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya que enguany celebrarà la seva segona edició el darrer cap de setmana d'octubre.

Celebrem també que FINANCOOP organitzi la 2a Jornada Internacional de les Finances Cooperatives a primers d'octubre i ho faci emfatitzant el paper de les empreses cooperatives en la creació d'ocupació amb el subtítol de: *Les finances cooperatives creen ocupació*. Trobareu un avançament de continguts a les pàgines 22 i 23. ■

LA COBERTA/

L'entorn de la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent ens ha convidat un estiu més a reflexionar i debatre sobre el cooperativisme i especialment el seu impacte innovador socialment.

Foto: La Têt al seu pas per Prada i Universitat Catalana d'Estiu (CC-BY-SA) Agnès Giner.

Beca Joan Peiró 2013

La Fundació Cooperadors de Mataró ha convocat una nova edició de la Beca Joan Peiró, que té com a objectiu fomentar la recerca entorn de l'economia social i la recuperació de la memòria històrica del moviment cooperativista obrer.

Dotada amb 3.000 euros, la Beca Joan Peiró s'atorgarà per un any al millor projecte de recerca en l'àmbit de la història o altres ciències socials que aportï eines per a la comprensió del passat, el present i/o la projecció de futur del cooperativisme i altres moviments socials de les classes populars. El termini de presentació de la sol·licitud és el 15 de març del 2014 i cal fer-la per escrit a l'Ajuntament de Mataró (la Riera, 48, 08301 Mataró). El jurat analitzarà i avaluarà els projectes, decidirà quin és el mereixedor de la beca i farà pública la seva decisió el 23 d'abril del 2014.

La Fundació Cooperadors de Mataró es va crear l'any 2005, amb participació de l'Ajuntament i la Unió de Cooperadors de Mataró, per recollir la llarga tradició del moviment cooperativista i obrer de la vila. La Fundació gestiona un important patrimoni i el posa a disposició de l'economia social, tot treballant al costat de les cooperatives i entitats d'economia social de la ciutat. Les seves tasques inclouen la recuperació de la memòria històrica i la preservació del patrimoni, com a fonament sobre el qual construir el cooperativisme del demà.

Més informació:

www.cooperadorsdemataro.coop i tel. 667 481 115. ■

És l'hora d'ensenyar el cor

Fins al 15 de novembre, podeu participar en la sisena edició de la campanya "Ensenya el cor", que pretén confeccionar el balanç social de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), que enguany correspon a l'exercici 2012. Aquest document complementa el balanç comptable i serveix perquè les empreses descriguin i mesurin les aportacions socials, laborals, professionals i ecològiques que han fet al llarg de l'exercici i les comuniquin amb transparència als seus clients o usuaris.

Qualsevol empresa pot fer el balanç social de la XES, sigui cooperativa, societat limitada, empresari autònom, associació o fundació. Es confecciona d'una manera molt senzilla: una vegada recollides les dades, en unes hores es pot elaborar. Cal entrar a www.bsxes.org i seguir els passos que s'hi indiquen. Si sorgeix qualsevol dubte, la XES el resol; només cal trucar al 619284572 o enviar un missatge de correu electrònic a jordi@bsxes.org. A hores d'ara, una cinquantena llarga d'empreses de tota mena ja han manifestat la seva voluntat de fer-lo. I a la XES hi ha la convicció que aquesta xifra se superarà àmpliament. ■

Recuperació del cultiu del safrà en forma cooperativa

Una vintena de productors de les Garrigues impulsen la iniciativa de recuperar el cultiu del safrà. Durant l'edat mitjana, la comarca era un dels territoris més significatius de producció de la flor del safrà.

Els impulsors de la iniciativa tenen el doble objectiu d'estendre la producció del safrà, un producte que té un bon preu al mercat, i propiciar la cohesió social creant llocs de treball. Un total de vint-i-quatre emprenedors de més d'una desena de pobles de les Garrigues ja han adquirit bulbs de safrà i ara estan treballant per crear una cooperativa comarcal, la primera cooperativa de safrà de Catalunya.

El seu objectiu és integrar-se en una societat específica per a socis productors de safrà, compartint estructura i disposant de serveis que els ajudin a desenvolupar aquest nou correu.

La flor del safrà és un conreu de secà que necessita terres una mica pobres i que no vol gaire aigua ni gaires exigències agronòmiques. És molt adequat per a fer-ne producció ecològica perquè pràcticament no cal fer-hi servir productes fitosanitaris. Per a obtenir 1 gram de safrà cal desbrinar 150 flors mitjançant un procés artesanal molt minuciós i laboriós que no es pot mecanitzar. Això té un gran valor perquè permetrà generar llocs de treball, sobretot per a dones. ■

Primera Universitat Popular d'Estiu d'Arenys de Munt

La Regidoria de Cultura i Ensenyament d'Arenys de Munt ha organitzat, durant el cap de setmana del 7 i 8 de setembre, la primera Universitat Popular d'Estiu. La intenció era oferir una formació en diferents àmbits d'interès general oberta absolutament a tothom i en un ambient càlid i relaxat.

La Universitat, allotjada a l'escola Sant Martí, va incloure tres àmbits: "Economia social", el dissabte al matí; "Història", el dissabte a la tarda, i "Llengua", el diumenge al matí.

L'àmbit "Economia social", amb el subtítol "Alguns sistemes econòmics socialment justos", va constar de les sessions següents:

- "Remunicipalització dels serveis públics", a càrrec de Jordi Colomer i Missé, ambientòleg;
- "La banca ètica i l'experiència de Coop57", a càrrec de Guillem Fernández i Evangelista, membre de Coop57;
- "El cooperativisme a Catalunya i la funció social de les cooperatives", a càrrec Pere Ribas, de Calidoscoop, promoguda per la Fundació Roca i Galès;
- "Comunitat Terapèutica del Maresme: una experiència cooperativa", a càrrec de Guillem Homet, director mèdic de la Comunitat Terapèutica del Maresme;
- "Joan Ventosa i Roig, impulsor de l'educació cooperativa com a eina per a l'alliberament social", a càrrec de Fèlix Pardo i Vallejo, professor de filosofia.

Informació: www.arenysdemunt.cat. ■

VII Col·loqui Ibèric Internacional de Cooperativisme i Economia Social

Els dies 19 i 20 de setembre, Sevilla acollirà el VII Col·loqui Ibèric Internacional de Cooperativisme i Economia Social, amb el lema "Empreses socials, economia social i crisi de l'estat del benestar a la Unió Europea", organitzat per les seccions espanyola i portuguesa del CIRIEC, juntament amb el CEPES Andalusia, i amb el patrocini de la Junta d'Andalusia. Està previst que hi participin més d'un centenar d'investigadors i directius de l'economia social d'Espanya, Portugal i altres països d'Europa i Amèrica Llatina.

El programa del VII Col·loqui preveu la celebració de sis sessions plenàries i quatre tallers paral·lels de presentació de comunicacions. En total, han estat acceptades vuitanta-quatre propostes de comunicacions, una trentena de les quals s'exposaran als diferents tallers, i la resta, en format de pòster electrònic.

A les diferents sessions, entre altres temes, es prestarà una atenció especial a les noves lleis d'economia social aprovades tant a Espanya com a Portugal, així com als comptes satèl·lit de l'economia social a tots dos països. En dues taules rodones s'abordarà, d'una banda, la crisi de l'estat del benestar i l'economia social a la UE i, d'altra banda, l'economia social i les empreses socials a Espanya i a Europa.

Els Col·loquis Ibèrics de Cooperativisme i Economia Social es van engegar fa dotze anys a Porto com a fòrum on compartir experiències d'iniciatives d'economia social de la península Ibèrica. I des de llavors se celebren amb una periodicitat d'un o dos anys en diferents ciutats de tots dos països.

A més de la participació lusitana i espanyola, el Col·loqui de Sevilla tindrà un caràcter més internacional, amb ponents de prestigi i presentació de comunicacions oberta a les diferents temàtiques. ■

Ja són sis els Municipis Cooperatius

Sis ciutats catalanes ja s'han unit al Programa "Municipi Cooperatiu", impulsat per la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya (FCTC), una iniciativa de difusió i sensibilització del cooperativisme de treball dedicada a implicar les administracions locals i els agents econòmics i socials en l'economia cooperativa al territori.

Els ajuntaments adherits a la iniciativa des de principis d'any són: Girona, Sant Boi de Llobregat, Granollers, Sant Cugat del Vallès, Vilafranca del Penedès i Sabadell, i tots tenen la imatge "Som Municipi Cooperatiu" que identifica la pertinença al Programa.

Entre els objectius del Programa "Municipi Cooperatiu" hi ha la consolidació de les cooperatives de treball existents, la generació d'ocupació estable, l'impuls de noves cooperatives de treball i la compartició d'idees i projectes. El Programa també orienta els emprenedors a partir del programa de creació, finançament i posada en funcionament de cooperatives.

El Programa facilita a les cooperatives de treball eines i sessions d'orientació financera, així com la generació d'oportunitats de relació, cooperació i intercooperació entre les empreses. Així mateix, s'organitzen sessions de sensibilització sobre l'empresa cooperativa i acompanyament a emprenedors en el procés de creació d'una cooperativa, així com orientació a empreses i associacions en el procés de transformació a cooperatives de treball.

Més informació: www.cooperativest treball.coop. ■

Federació de Cooperatives de Serveis i de Transportistes de Catalunya SERVICOOOP Assemblea General Ordinària

Dia: 9 d'octubre del 2013

Hora: 17.30 hores

Lloc: sala de reunions, c. Premià, 15, planta baixa

AGENDA

1. Elecció d'interventors d'acta.
2. Presentació dels comptes anuals, aprovació d'aquests si escau, i nomenament d'auditors.
3. Presentació de la memòria anual i aprovació d'aquesta.
4. Presentació del projecte de fusió.
5. Debat sobre l'estat actual de la Federació i el seu futur (pressupost 2014).
6. Torn de paraules.

Cal confirmar l'assistència a federacio@servicoop.org. ■

català i empresa ja estàs al dia?

Han d'estar disponibles almenys en català: les invitacions a comprar, les informacions de caràcter fix (senyalització, cartells, llistes de preus exposades al públic a l'interior o exterior del local, etc.), els contractes d'adhesió, amb clàusules tipus, normats i les condicions generals, la documentació contractual, els pressupostos, els resguards de dipòsit i les factures i altres documents que facin referència o que derivin dels anteriors.

S'han d'etiquetar, almenys en català, les informacions necessàries per al consum, l'ús i el maneig adequats dels béns i serveis i les dades obligatòries relacionades directament amb la salvaguarda de la salut i la seguretat.

Els consumidors han de poder ser atesos oralment i per escrit en la llengua oficial que escullin.

informa-te'n!

PUNT D'ATENCIÓ A L'EMPRESA

<http://www.gencat.cat/llengua/puntempresa>
+34 93 567 10 25

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Foment Maialenc, cent anys fent poble i cooperativisme

Pep Valenzuela
Ex-Libris, SCCL

A Maials, parlar de cooperativisme és parlar de la història d'aquest poble de la Terra Ferma des de fa més de cent anys. La pràctica totalitat dels veïns de la vila, que encara conserva vestigis arqueològics de les fortificacions romanes, són socis de la Cooperativa del Camp Foment Maialenc, SCCL, nascuda el 5 de maig del 1917 per iniciativa d'alguns pagesos animats i assessorats per les gestions i conferències d'Eliseu Sales Musté, el mestre de l'escola del poble en aquell temps, amb l'objectiu de comercialitzar el "suc" de la preuada varietat arbequina, principal producte de la localitat. Naixia al mateix temps la Unió Recreativa Maialenca, paral·lelament però no per casualitat. Prop del 90% dels socis de la Cooperativa ho són també de la Unió, que organitza tota mena d'activitats culturals i festes.

Amb vuit-cents socis en l'actualitat, la majoria treballadors autònoms amb producció pròpia, aquesta cooperativa de la comarca del Segrià, a 36 km de Lleida, té uns comptes totalment sanejats. La clau és que aquesta entitat no té l'objectiu del benefici, segons explica en Joan Segura, membre del Consell Rector, expresident de la cooperativa i actual president de la Confederació de Cooperatives de Catalunya. Els exercicis comptables s'han de tancar amb un romanent suficient i dintre dels càlculs dels projectes en marxa i dels temps a venir, però al servei del projecte, i no pas el projecte al servei de la maximització de beneficis.

La iniciativa va sorgir a principis del segle XX. "Eren moments molt crítics", temps de crisi política i econòmica, "i la gent que va crear la cooperativa no va crear qualsevol cosa: volien fer una mena de societat nova, resoldre tots els aspectes i

Josep Segura, president de la cooperativa Foment Maialenc, a l'agrobotiga.

necessitats de la gent del poble; per això van muntar la cooperativa agrària, van muntar un diari, la secció de crèdit; tenien la mútua d'assegurances, la junta de cultura, en fi, era el començament d'un cicle, tal com s'ha demostrat i ara veiem."

En tots aquests anys, ha sigut l'única empresa que s'ha mantingut al poble. I ha incorporat, també, socis d'altres viles, de manera que ha esdevingut, de fet, cooperativa comarcal. És també la més gran de Lleida pel que fa a la producció d'oli, i això és així, opina amb molt coneixement de causa en Joan — que va començar al món cooperatiu als anys vuitanta seguint una tradició familiar que es va iniciar amb la creació d'aquesta cooperativa—, "perquè funciona exactament igual que l'any 1917, encara que això pugui sonar malament". Al començament es treia un diari amb algunes notícies importants, i sempre amb la informació de tots els pagaments i ingressos de la cooperativa, de "forma clara i transparència total

des del principi i fins avui: sempre", assegura. Això ho explica mentre va agafant i mostrant els llibres de comptes conservats al moble biblioteca de les oficines de l'entitat.

La comptabilitat va tota "a resultes": els socis porten les olives, la cooperativa les ven i les liquida, i amb totes les seccions passa exactament el mateix; també amb la de crèdit. "Què hi ha de positiu?", es pregunta. "Doncs que no tenim cap impagat i mantenim un gran i sòlid servei als socis pel que fa a subministraments i assistència per a la feina directament, i també, importantíssim, pel que fa al crèdit."

La secció de crèdit treballa amb uns interessos de prop del 3%, "d'una forma molt senzilla i molt normal". L'avantatge és "la proximitat de la gent, la confiança, saber a qui deixes els diners, que són els dels socis, que els administren ells mateixos, i a més coneixes una mica la història de cadascun... Aquest és el funcionament bàsic". I encara una altra manera de fer: "Si un soci no

“No tenim cap impagat i mantenim un gran i sòlid servei als socis pel que fa a subministraments i assistència per a la feina directament, i també, importantíssim, pel que fa al crèdit.”

pot pagar, l'ajudem i busquem les formes d'anar endavant; tot plegat, la vida té etapes.”

Al mateix temps, d'altra banda, a partir d'aquest arrelament local la cooperativa va estar sempre activa i connectada amb el món cooperatiu organitzat: “Ha volgut sempre ser protagonista en aquestes coses.” L'entitat, bàsicament, es conserva tal com era quan es va crear, assegura en Joan Segura, menys en una sèrie d'activitats o serveis que els ajuntaments, amb el temps, han anat agafant sota la seva responsabilitat, com ara la cultural. L'activitat, al mateix temps, no ha parat mai, ni tan sols durant la Guerra Civil. “Com a cooperativa, s'estava al marge de la política”, explica en Joan; es va intentar preservar l'experiència cooperativa, i no van haver-hi problemes. Encara que hi havia gent que feia política i sindicalisme, no portava els debats a la cooperativa. “Aquí no es podien fer reunions que no fossin per a parlar d'olives o cereals: ni de sindicats agraris ni de res; només es va treballar la part econòmica.”

Innovació permanent

La Denominació d'Origen Protegit Les Garrigues es va crear el 1975 i va ser certificada el 1996 per la UE; abans tot estava sota el genèric “Les Borges Blanques”. Va ser la primera denominació d'origen protegit de l'Estat espanyol. Actualment en Joan Segura és president d'aquesta denominació, amb molt de prestigi i qualitat. Són, també, els primers a vendre l'oli a domicili.

De botiga sempre n'han tingut, per vendre l'oli i alguns productes bàsics, però en breu s'inaugurarà la nova Agrobotiga, on s'oferiran els productes de la feina diària i un bon

La cooperativa del Camp Foment Maialenc va ser fundada l'any 1917.

Joan Segura és president de la DOP Les Garrigues i de la Confederació de Cooperatives de Catalunya.

grapat d'altres productes que els socis i la gent del poble necessiten per al treball i el consum en general. A més d'aquesta, els socis disposen d'una estació d'aprovisionament de carburant a preus especials, com ara el dièsel a 1,27 euros, el gasoil a 0,88, o la gasolina sense plom de 95 octans a 1,38. Així mateix, la fiabilitat i la solidesa de la secció de crèdit els han permès arribar a un acord o conveni amb el BBVA que dóna la possibilitat als socis d'utilitzar la xarxa de caixers d'aquesta entitat bancària amb targeta de la cooperativa, sense restriccions i sense comprometre gens els fons de la secció.

En Joan destaca que bona part d'aquesta energia prové de la participació de gent jove. “Tenim molta gent jove; al Consell Rector no hi ha

jubilats, per exemple.” Els estatuts no ho impedeixen, però hi ha un “acord tàcit al respecte”, aclareix. Amb una mitjana de menys de quaranta anys, l'entitat manté molt bona salut i perspectives noves. Foment Maialenc participa, també, en una cooperativa de segon grau, Fruits Secs Les Garrigues, que està formada per quinze cooperatives de la regió. Tenen una marca unificada que dóna força al producte del conjunt.

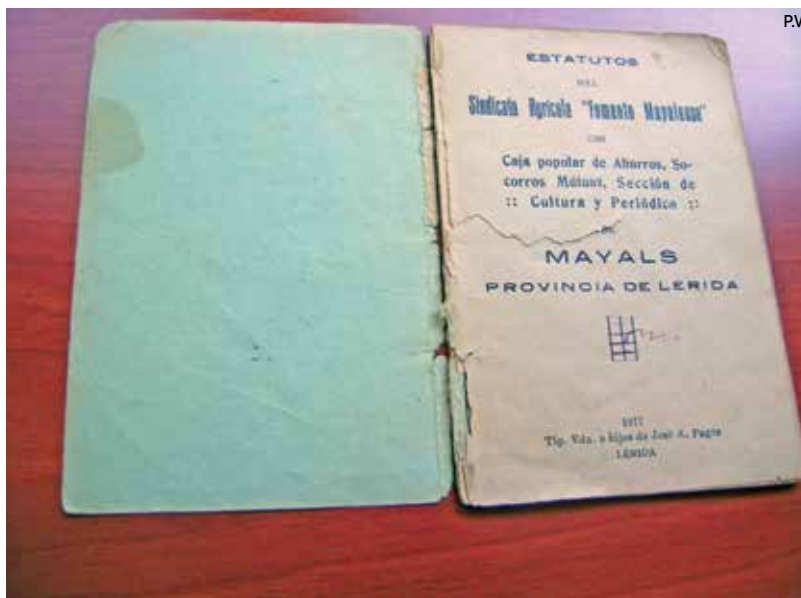
De tota manera, l'oli és el producte estrella d'aquesta associació centenària. Un oli de producció natural, sense refinar, un verge extra que, a diferència del refinat, és l'únic oli comestible que s'elabora de forma completament natural, sense colorants ni conservants artificials, amb mitjans exclusivament mecànics

i físics que no n'alteren les característiques. La DOP Les Garrigues només permet una acidesa màxima del 0,5; l'oli que elabora aquesta cooperativa, però, en té només el 0,2. La marca Baró de Maials, amb la qual comercialitzen el seu oli, va aparèixer, tanmateix, amb l'obligació d'envasar, als anys vuitanta del segle passat. Abans era tot a granel; però, després de l'estafa mortífera de l'oli de colza, la normativa es va fer molt estricta, com recorda en Joan. Ara envasen el 40% de la producció, que comercialitzen directament, i la resta la venen quasi tota a granel a clients d'Itàlia, "on aquest oli de qualitat és molt més apreciat que a l'Estat espanyol; això passa bastant amb la fruita de qualitat, molta de la qual també va cap a fora".

L'oli envasat, llevat d'uns quants clients de l'Estat espanyol, es ven quasi tot a Catalunya: és en bona part un comerç de proximitat. Aquesta distribució arreu del país té uns canals habituals, però cal dir que també es fa venda per comanda i a domicili des de fa més de quinze anys, amb furgonetes pròpies, sempre que parlem com a mínim de una quantitat de prop de 20 litres, en garrafes de dos litres o de cinc, amb despeses de transport de 0,20€/litre per a la província de Lleida, i de 0,30€/litre per a la resta de Catalunya.

La producció natural és marca de la casa, però hi ha, també, la producció integrada (PI), que es va iniciar ara fa uns onze anys. A Maials en són 105, els productors, més del 10% dels socis. La PI és un sistema de producció d'aliments de qualitat mitjançant mètodes respectuosos amb la salut humana i el medi ambient. Amb certificació oficial, els productes s'identifiquen amb una marieta, que és el distintiu a Catalunya. Productors, elaboradors i envasadors estan obligats a portar un quadern d'explotació i, si escau, un quadern de postcollita, amb la història dels aliments, des del camp fins al punt de venda: és la dita traçabilitat.

El molí ha sigut un puntal per al desenvolupament de l'entitat; el

PV.

primer el van comprar l'any 1919. Ara en fa cinc, però, que n'instal·laren un de nou, el més gran de Lleida, com a resultat d'un acord de col·laboració entre la cooperativa Foment Maialenc, que aporta el més gran volum d'olives i socis, i les cooperatives Agrícola d'Almatret, Camp de Cogul i Camp de Granyena, aquestes, de la comarca de les Garrigues. Pot funcionar durant les vint-i-quatre hores del dia i té capacitat per a processar uns 350.000 kg al dia.

La producció total d'oliva anual gira al voltant dels 5 o 6 milions de quilos, que poden convertir-se en 1 milió de quilos d'oli. El segon producte són les ametlles, amb una quantitat recollida de prop d'1 milió de kg. Pel que fa al cereal, se'n cullen entre 800 i 900 tones. L'oli embotellat pot arribar a les 250 tones. Amb tot això, la facturació total del darrer any va ser de 4 milions d'euros. Un nou cultiu que de moment no fa variar notablement els resultats, però del qual se'n parla molt, és el del pistatxo o festuc.

Contra corrent

Hem esmentat l'esperit innovador, que es materialitza, també, i de manera molt gràfica, en el funcionament del Consell Rector, que tradicionalment ha prescindit de la figura del gerent en favor d'una

fórmula de treball col·legiada, amb responsabilitat totalment compartida, i que es reuneix setmanalment i en diàleg constant. "És molt bo", assegura en Joan, "perquè el Consell no es limita a conèixer els números i aprovar-los, sinó que és plenament responsable i dona més confiança al conjunt dels socis. Els talons, per exemple, els ha de signar aquest Consell." Amb aquest mateix esperit, l'opinió sobre la qüestió de limitar el temps d'exercici dels càrrecs és que cal mirar-s'hi molt; ja que, tal com diu en Joan, en poc temps ni s'aprèn prou ni s'agafa prou confiança, i tant una cosa com l'altra són fonamentals.

Totes les coses dolentes que s'han dit o insinuat darrerament en relació amb les finances de les cooperatives a partir del famós escàndol de la cooperativa de l'Aldea de l'Ebre no han fet canviar l'opinió ni la decisió de la gent de Maials, i parlem d'una secció de crèdit amb un romanent de 20 milions d'euros. La mantindran i en mantindran el funcionament, com la resta de seccions i negocis, sempre "a resultes". "És la famosa llibertat que ens volen prendre", comenta en Segura, "però serà difícil: no estem disposats a permetre-ho", sentència desafiadament. I rebla: "i per la mala gestió de quatre no tancarem Catalunya!" ■

Estatuts del "Foment Maialenc" de l'any 1917, conservats per l'entitat a la seva biblioteca.

Col·lecció Cooperativistes Catalans

21

ROTGER I DUNYÓ, Agnès Joan Ventosa i Roig

Col. Cooperativistes Catalans, 21
Ed. Fundació Roca i Galès amb Cossetània Edicions

Altres títols de la col·lecció

1. GAVALDÀ, Antoni
Josep M. Rendé i Ventosa	8. PLANA I GABERNET, Gabriel
Josep Roca i Galès	15. VALLÉS I MARTÍ, Josep Maria
Josep Cabeza i Coll
2. ANGUERA, Pere
Antoni Fabra Ribas	9. COMAS I CLOSAS, Francesc
Leonei Soler i March	16. SERRANO I BLANQUER, Jordi
Joan Salas Antón
3. CASANOVES I PRAT, Josep
Josep Lladó i Quintana	10. POMÉS, Jordi
Salvador Pagès Inglada	17. GARAU ROLANDI, Miguel
Joan Peiró i Belis
4. JIMÉNEZ NAVARRO, Àngel
Sants Boada i Calsada	11. AUDÍ, Pere - ORESANZ, Toni
Joaquim Llorens Abelló	18. BOSCH I CUENCA, Pere Jaume
Rossich i Bassa
5. FERRER I GIRONÈS, Francesc
Joan Tutau i Vergés	12. BOSH I CUENCA, Pere
Pere Dausà i Arxer	19. PIÑANA EDO, Marcel·li Joan
Mestre i Mestre
6. VICEDO RIUS, Enric
Enric d'Hostalric i Colomer	13. DUCH PLANA, Montserrat
Micaela Chalmeta	20. HERNANDEZ BENAVENTE,
Santos
Josep Espriu i Castelló
7. GAVALDÀ, Antoni
Benet Vigo i Trulls	14. SUÑE MORALES, Jordi Miquel
Mestre i Avinyó	

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Aragó, 281, 1r 1a - 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870 - Fax 934 873 283 - www.rocagales.cat

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS
Aragó, 281, 1r-1a. 08009 Barcelona
Tel. 932 154 870 Fax: 934 873 283
www.rocagales.cat
fundacio@rocagales.cat

cooperació
CATALANA

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Entitat _____
Nom _____ Cognoms _____
Adreça _____
Codi postal _____ Població _____
Telèfon _____ Fax _____
Correu electrònic _____ Web _____

☐ Desitjo subscriure'm fins nou avís a la revista Cooperació Catalana

Preu subscripció anual (11 núms.) 30 €

Forma de pagament

☐ Transferència cte. núm: 2100-3014-76-2500018353

☐ Xec bancari adjunt a nom de: FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

☐ Domiciliació bancària: Nom titular: _____
Entitat bancària: _____
Núm. compte: _____

Entitat _____ Oficina _____ DC _____ Núm. de compte _____

Xavier Palos, coordinador de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya:

“Que hi hagi una altra economia no sols és possible, sinó que ja existeix”

Montse Pallarès
Ex-Libris, Sccl

L'any passat —els dies 27 i 28 d'octubre— va tenir lloc, al recinte de la Fabra i Coats de Barcelona, a Sant Andreu, la primera Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC), amb un gran èxit de públic, que va sorprendre tant els organitzadors de l'esdeveniment com els participants.

La Fira ha estat, fins ara, l'acte més multitudinari relacionat amb l'economia solidària que s'ha fet a casa nostra. Amb 7.000 participants, 114 entitats, 68 activitats (xerrades, tallers) i 19.000 ecosols en moviment. La Fira volia difondre l'economia solidària a Catalunya mostrant, durant aquests dos dies, un nombre significatiu d'empreses i entitats de l'economia social i solidària. L'esperit de la Fira és inclusiu, i per això pretén abastar la gran diversitat d'experiències existents, tot prioritzant, en tota la cadena de proveïment de l'esdeveniment, l'ús i la contractació de béns i serveis de l'economia solidària.

Els dies 26 i 27 d'octubre d'enguany, tindrà lloc la segona convocatòria d'aquesta Fira, que va néixer impulsada i organitzada per la Xarxa d'Economia Solidària, una entitat que treballa des de fa més de deu anys a Catalunya per la transformació de la societat i l'economia amb la voluntat de construir un món més just, equitatiu i solidari. En Xavier Palos n'és el coordinador, i avui parlem amb ell sobre la Fira de l'any passat i la del 2013.

Com va néixer la idea de fer una Fira d'Economia Solidària?

Durant molts anys, la Xarxa d'Economia Solidària (XES) celebrava unes jornades, de caràcter anual, sobre l'economia solidària a la qual normalment només hi assistien les entitats membres de la Xarxa i les del seu àmbit d'influència

M.P.

més proper. A la idea de la Fira, un espai molt més ampli on mostrar què fem i qui som, feia molts anys que hi donàvem voltes, però no va ser fins a l'any passat que ens vam veure prou capacitats per dur-la a terme.

Durant molt de temps la visibilitat de l'economia solidària a casa nostra ha estat una cosa que ens ha preocupat. A Catalunya, en la XES i també en molts altres col·lectius i moviments, hi ha una sòlida tradició de transformació social, una voluntat de fer un món millor; i, des de fa molt de temps, hi ha molta gent que està treballant per construir aquest altre món que creiem possible.

Però aquesta realitat, aquest dia a dia quotidià per a moltes persones, no sempre és evident. Per això calia construir un esdeveni-

ment i un espai on això pogués aflorar.

Com deia el manifest de la Fira de l'any passat: “Que hi hagi una altra economia no sols és possible, sinó que ja existeix. Entre altres noms, la coneixem per economia social i solidària. No constitueix l'economia dominant ni majoritària al món, però tampoc és insignificant, ni qualitativament ni quantitativament.” Per això considerem que és molt important sortir al carrer i ensenyar què fem, perquè les persones vegin que hi ha una altra manera de fer economia i d'establir relacions econòmiques: una economia que està al servei de les persones.

Potser l'any passat la nostra experiència ja era prou gran. El que és evident és que la idea estava madura, ja que la Fira va esvaïr els dub-

Xavier Palos és el coordinador de la XES.

tes que podíem tenir al principi, quan la idea va començar a prendre forma i, tot i els entrebancs, va ser un èxit.

¡Tot un èxit, val a dir-ho!

Un dels objectius que es va fixar la Xarxa d'Economia Solidària respecte a la utilitat de la Fira d'Economia Solidària era donar a conèixer als ciutadans l'economia solidària en totes les seves formes i d'una manera prou àmplia. Es pot dir que vam tenir èxit, sí, ja que per la Fira van passar unes set mil persones interessades en el que fem i el que som. I van poder descobrir que l'economia solidària pot resoldre una bona part de les necessitats materials (podem treballar, podem consumir, podem estalviar, podem fer moltes coses dins l'àmbit de l'economia solidària).

L'esdeveniment, a més a més, va tenir una gran repercussió mediàtica. Fins al punt que la Fira ha esdevingut una realitat més visible que la Xarxa d'Economia Solidària.

A què penses que es deu aquest èxit?

Com he dit abans, havia arribat el moment de fer una fira d'aquestes característiques. Jo diria que hi han tres factors que han jugat a favor de l'èxit de la Fira. D'una banda, el moment era l'adiant: podem dir que la societat estava preparada per a rebre una proposta d'aquestes característiques; l'èxit es va veure incrementat pels moments de crisi que estem vivint, en els quals la gent es veu impulsada a seguir alternatives i en què es mostra molt més interès que en anys anteriors per discursos diferents dels hegemònics. Si aquesta Fira hagués tingut lloc fa només tres o quatre anys, segurament ara parlaríem de resultats diferents.

L'èxit es deu, també, a la tasca que ha fet la XES durant tots aquests anys, tasca que cal no menystenir en cap moment, amb xerrades, conferències, amb la producció i elaboració de materials i amb la construcció de sentit crític i realitats que es consoliden any rere any. La XES està formada per tota una sèrie d'entitats i empreses que

Triptic de l'edició d'enguany de la FESC.

La gent es veu impulsada a seguir alternatives i mostra molt més interès que en anys anteriors per discursos diferents dels hegemònics.

fan possible aquesta realitat, que ja practiquen l'economia social en el seu quefer diari, sense que ningú hagi de venir a recordar-los com ho han de fer.

I la tercera clau en l'èxit de la Fira ha estat el fet que tota la feina que s'ha fet s'ha dut a terme de manera voluntària i no s'ha rebut cap mena de subvenció a per dur-la a terme. De vegades se'ns oblidava que per a tirar endavant un esdeveniment d'aquestes característiques cal una mà de feina. Ha estat decisiva la implicació de les diverses persones i entitats a la Fira perquè aquesta pogués tirar endavant. Molts dels nostres col·laboradors van apostar per fer la feina i van suportar els costos d'una fira que, el dia 1 de setembre del 2012 tenia un pressupost nul. I una de les coses que més satisfacció em fa és que tot això ho hem aconseguit sols, sense cap ajuda de les institucions, sense cap subvenció.

Tenint en compte que uns dels objectius principals era la visibilitat i que això es va complir amb escreix, quin són els objectius per a aquest any?

A banda de fer visible l'economia solidària, un objectiu que ens vam plantejar l'any passat era de caràcter intern. Volíem posar de manifest que els diversos actors de l'economia solidària (cooperatives, societats laborals, fundacions, associacions, entitats de diversa mena, etc.) formem part d'un mateix sector i d'una mateixa manera d'entendre l'economia. La idea era incrementar la consciència, dins del mateix sector —i això també es va aconseguir— que aquesta economia, que està al servei de les persones, és una

economia real que demostra que el futur és l'ara i aquí i que hi ha una alternativa —tangible, certa— al capitalisme. Això, aquesta idea, continua sent vigent per a la FESC del 2013.

L'any passat però, es van superar totes les expectatives. I un dels nostres objectius, que era que en els diferents eixos hi haguessin formes d'intercooperació entre els sectors, va ser impossible de dur-lo a terme, ja que no donàvem l'abast. Una de les altres coses que no es poder fer va ser explicar bé com funcionava l'ecosol i fer-ne pedagogia; al final la gent es va quedar amb la idea que era un intercanvi de cromos, quan hi ha molt més al darrere.

Enguany, els nostres objectius són arribar encara a més persones, consolidar el que ja tenim i fer de la Fira un lloc de trobada i d'intercanvi, no només entre les entitats de l'economia social i solidària, sinó també entre les persones que ens vinguin a visitar i a conèixer i així aconseguir que més persones s'impliquin en l'economia solidària com a consumidores, com a estalviadores o col·laborant en algun projecte de la XES.

Però la importància de la Fira no seria tan gran si no tinguéssim la voluntat de construir un espai postfira, és a dir, fer que les trobades i les sinergies que tenen lloc durant els dos dies de fira cristal·litzin i donin lloc a noves experiències, a feines noves, que tota aquesta energia transformadora i il·lusionadora es canalitzi en la creació de vies alternatives, de construcció d'un teixit social i econòmic que ens ajudi a consolidar aquest nou món que volem fer possible.

Què destacades de la Fira de l'any passat? Què la fa diferent d'altres fires?

La Fira de l'Economia Solidària té la voluntat de mostrar que l'existència d'una altra economia és possible. No volem vendre cap producte. Moltes entitats i persones ja ho estan demostrant arreu del país, treballant de manera coherent amb els principis i els valors del coope-

Xavi Palos a l'oficina de la XES a la seu de GrupEcos.

rativisme, per exemple. La idea és palesar un model d'economia amb voluntat transformadora.

Una de les coses més interessants és que s'ha treballat de manera col·lectiva. El manifest, per exemple, va ser llegir de col·lectivament, de la mateixa manera que va ser elaborat. La participació ha estat un dels eixos de la Fira. També cal destacar que ningú es va quedar fora per manca de pressupost, sinó que hem fet tots els possibles perquè hi pugui venir tothom. Aquestes són les característiques especials d'una fira d'aquesta mena.

Parla'm més de l'ecosol...

Per fer més evident l'existència d'un mercat social, hem utilitzat i utilitzarem l'ecosol, una moneda social complementària, ideada i creada per la XES, amb la qual s'hauran de fer totes les transaccions durant la Fira, com ja va passar en l'edició de l'any passat. L'ecosol plasma el

La idea és palesar un model d'economia amb voluntat transformadora.

lema de la recuperació de la memòria històrica.

A l'octubre del 2012, durant la primera edició de la FESC, des de la XES vam engegar la creació d'una moneda alternativa a l'euro i pròpia de l'economia social i solidària catalana: l'ecosol, que serveix per a desenvolupar l'economia social i solidària creant un mercat alternatiu, regit per valors equitatius, democràtics, solidaris i sostenibles: a través de la generalització progressiva de l'ús de l'ecosol com a mitjà de pagament en totes les transaccions de l'economia social i solidària catalana.

Sembla un objectiu bastant quimèric...

Estem treballant perquè no ho sigui; els companys que treballen per consolidar aquesta moneda i aquest mercat hi estan dedicant molts esforços. De moment hem aconseguit que, durant un parell de dies, l'ecosol sigui la moneda oficial

de la Fira, i és una bona manera de donar-lo a conèixer. A banda que té un gran èxit mediàtic.

A més a més, l'ecosol respon a la voluntat de recuperació de la memòria històrica, ja que ens remet a les monedes que emetien les cooperatives a Catalunya no fa tants anys... A això, hi ha ajudat el fons bibliogràfic de la biblioteca de la Fundació Roca i Galés, que ens ha permès trobar exemples de monedes socials.

En aquest sentit, també és molt interessant la recuperació d'altres aspectes de la memòria històrica i ser conscients del nostre passat cooperatiu. Per aquest motiu, els espais de la Fira tenen noms de cooperativistes importants per a nosaltres, com ara en Joan Peiró o en David Santacana.

Què hi trobarem, a la Fira d'enguany? Com podem engrescar la gent per què hi vagi?

Aquesta Fira està orientada a l'eco-

nomia social i la vida quotidiana, i la nostra idea és posar de manifest, una vegada més, la possibilitat d'actuar de manera coherent. Qui la visiti, podrà conèixer iniciatives d'àmbit local i, si vol, donar-hi suport. La gent podrà veure que pot resoldre les seves necessitats materials i de consum en l'àmbit de l'economia social i solidària. També podrà participar en la creació d'un món més just i podrà sumar-se a les alternatives.

Durant la Fira es fomentarà la cooperació entre persones i entitats per enfortir el mercat social català. D'altra banda, hi hauran tallers, exposicions, xerrades, taules rodones, concerts, activitats per a infants, etc. Encara estem treballant en el programa. Però a hores d'ara ja tenim 162 entitats inscrites (quasi una tercera part més d'entitats que l'any passat i tres mesos abans que la Fira tingui lloc). Creiem que encara serà més concorreguda que la de l'any passat. ■

La 1a Fira d'Economia Solidària de Catalunya va ser visitada per unes 7.000 persones.

Cooperativisme i innovació social amb impacte a Prada de Conflent, Universitat Catalana d'Estiu 2013

Ana Álvarez

Sòcia fundadora de la cooperativa Calidoscoop,
Agència per a la Dinamització de l'Economia, l'Emprenedoria Social i el Cooperativisme
www.calidoscoop.coop

En el marc de la XLV Universitat Catalana d'Estiu (UCE), que va tenir lloc del 16 al 22 d'agost denguany a Prada (Conflent, Catalunya Nord), la Fundació Roca i Galès ha volgut estar present un cop més en aquesta cita anual, un clàssic ja en la seva agenda d'estiu, promovent i actualitzant continguts en relació amb la realitat cooperativa catalana i incorporant aspectes d'innovació social propers, també, a l'economia i l'emprenedoria social que es desenvolupen en aquests moments a Catalunya i que poden interessar i inspirar el sector cooperatiu del país.

XXVIII Jornades sobre Cooperativisme

En la present edició de l'UCE, les XXVIII Jornades sobre Cooperativisme de la Fundació Roca i Galès a Prada han comptat amb la col·laboració de la cooperativa Calidoscoop (Agència per a la Dinamització de l'Economia, l'Emprenedoria Social i el Cooperativisme), que ha elaborat una proposta de continguts i organització de ponències que es va concretar en un programa que es va desenvolupar del 17 al 20 d'agost amb el suggeridor títol de "Cooperativisme i innovació social amb impacte", amb la novetat d'estar dins del programa general de la mateixa UCE, cosa que ha fet que se n'hagi ampliat la projecció i la visibilitat a tot el conjunt d'assistents de la Universitat. El format presentat al llarg d'aquests quatre dies constava de dues conferències i taules de debat al dia en sessions de matí i de tarda, de manera que s'ha exposat un total de vuit temes

diferenciats que tot seguit detallarem. Per completar l'exposició dels experts convidats, s'ha promogut la participació i la generació de debat per part dels assistents.

Entrada de la UCE
al Liceu Charles
Renouvier de Prada.

El programa de les Jornades sobre Cooperativisme

El programa, com dèiem, ha incorporat temàtiques innovadores amb la modesta pretensió d'abordar possibles solucions a reptes socials actuals, com ara l'alt índex d'atur; la manca de finançament per a nous projectes empresarials cooperatius i per al teixit industrial català en general; el desenvolupament d'una cultura emprenedora des de la infància a través de l'escola o altres instàncies educatives, com ara els valors de l'esport; la manca d'idees alternatives a solucions existents amb resultats poc eficaços per als mercats i la societat, etc.

Es tractava d'aportar al públic assistent respostes i exemples concrets d'iniciatives innovadores en matèria d'economia social i cooperativa.

1. Les cooperatives d'activitats emprenedores (CAE)

El primer dia de les Jornades va estar destinat a acostar als assistents a un model generador d'ocupació i d'empresa social col·lectiva: les cooperatives d'activitat i ocupació.

"Les cooperatives d'activitats emprenedores a Catalunya. La proposta de Calidoscoop" va ser la primera ponència, i Ana Álvarez, sòcia fundadora de la cooperativa Calidoscoop, va ser la ponent encarregada d'explicar en què es basa i en què consisteix el model que aquesta cooperativa ha desenvolupat els darrers anys.

Què és exactament la Cooperativa d'Activitats Emprenedores Calidoscoop?

Es tracta d'un projecte d'innovació social en matèria de creació d'empresa i ocupació, inspirat en el model francès de "coopératives d'activité et emploi", amb més de quinze anys d'èxit i en ple procés d'extensió a altres països europeus.

La CAE és una acceleradora de projectes empresarials de persones emprenedores que veuen en l'autoocupació una alternativa sòlida al treball per compte d'altri, i en els projectes de propietat col·lectiva, una garantia i seguretat professional i laboral.

La cooperativa Calidoscoop està en ple procés d'impuls de la primera CAE de l'Estat espanyol després d'un estudi exhaustiu per adaptar el model francès a la normativa i cultura emprenedora catalana per poder aplicar la metodologia CAE arreu del territori.

Ana Alvarez, Calidoscoop.

Fanny Raffard, CAE Oxalis i Jordi Mach, CAE Perspectives.

Laura Hernández, Calidoscoop.

Mitjançant la CAE es pretén donar resposta als reptes de tantes persones del país amb motivacions i capacitats emprenedores, amb idees de negoci viables i projectes empresarials en fase d'empresa emergent. La CAE és un complement eficaç als dispositius clàssics d'atenció a emprenedors existents en el país.

2. Les CAE franceses

“Cooperatives d'activité et d'emploi. Model cooperatiu d'autoocupació francès” va ser la segona ponència de les Jornades i va anar a càrrec de Fanny Raffard, una empresària cooperativa, tal com ella mateixa es defineix, amb una llarga trajectòria en el camp de les CAEs franceses, on ha desenvolupat el paper d'assessora de projectes d'emprenedoria; també cal dir que va posar en funcionament una CAE a Besançon i alhora va impulsar el seu propi projecte empresarial (ACCAPDIS, Gabinet per a l'Assessorament en Estratègia Econòmica i Desenvolupament Comercial) com a emprenedora usuària d'una CAE, la cooperativa francesa OXALIS, SCOP, una de les CAEs de referència a França i pioneres d'aquest model de cooperativa d'emprenedors. Fanny Raffard va exposar la història i l'evolució de la CAE Oxalis des de l'any 1987 (com a associació) fins al seu moment actual, en què té 180 empresaris-emprenedors, 85 dels quals són socis; amb un volum de negoci de 4 M€, 250.000 € de capital social i set grups locals ubicats a diferents ciutats de l'Estat francès. Va explicar, també, quins són els aspectes clau i de funcionament d'aquesta fórmula cooperativa.

3. Els grups d'estalvi solidari territorial (GEST)

El segon dia estava destinat a parlar de les finances cooperatives i alguns recursos innovadors d'aquestes. És per això que es va escollir el projecte GEST que la Fundació Seira impulsa a Catalunya.

“Els GESTs: grups d'estalvi solidari territorial. Inversió alternativa per a projectes empresarials col·lectius” va ser el títol de la ponència que va anar a càrrec de Laura Hernández, sòcia fundadora de la cooperativa Calidoscoop i col·laboradora de la Fundació Seira per a l'engegada d'aquest projecte. Els GESTs formen part del projecte **FEM GEST**, pel qual Seira, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i Aposta, escola empresarial cooperativa, impulsen la creació d'una xarxa de grups de gestió de l'estalvi solidari per al desenvolupament de l'economia social, especialment en els sectors de la sostenibilitat, els serveis d'atenció a les persones, la cultura i la innovació social. La metodologia desenvolupada per Seira pretén adaptar a la realitat catalana el model dels clubs d'inversors CIGALES a França. És un projecte pensat per a un entorn no metropolità, basat en la confiança i el coneixement mutu, que vol captar estalvi per canalitzar-lo cap a les iniciatives empresarials de proximitat que contribueixin al desenvolupament de la comunitat. El projecte compta amb el suport del Servei d'Ocupació de Catalunya i el Fons Social Europeu. A més dels grups d'estalvi solidari (GEST), es persegueix la creació d'una federació (FES GEST CATA-

LUNYA) i proporcionar formació i acompanyament als projectes empresarials col·lectius que puguin ser finançats pels diferents GESTs. Laura Hernández va explicar quins són els orígens dels GESTs, com es creen aquests grups i com es gestionen.

Per a més informació: www.fesgest.cat.

4. FIARE

La ponència **“Instruments financers per a cooperatives i empreses d'economia social”** va ser desenvolupada per Clara Soler, de la cooperativa FIARE, que va exposar quins eren els orígens d'aquesta banca que s'autoanomena “una banca ètica, cooperativa i ciutadana” i que trobem a l'aliança FIARE-Agent de Banca Popolare Etica de l'any 2004, per la qual FIARE té signat un acord de col·laboració amb Banca Popolare Etica, una Cooperativa de Crèdit nascuda a Itàlia el 1995, i que és avui un referent consolidat de banca ètica a Europa. Fruit d'aquest acord, FIARE va engegar activitats d'agent financer orientades a comercialitzar a l'Estat espanyol productes financers de Banca Popolare Etica. Fins a l'actualitat, s'han comercialitzat diferents productes d'estalvi que han possibilitat el finançament per a organitzacions i activitats que treballen en diferents àmbits de transformació social. D'aquesta manera, FIARE permet canalitzar l'estalvi de les persones que volen fer un ús conscient dels seus diners. La situació complicada de l'economia espanyola s'ha reflectit en els seus números, tant per l'augment del finançament de projectes, com per l'increment de les persones que dipositen els seus estalvis a FIARE. Fins

Clara Soler, Fiare.

Alumnes de les Jornades.

Jordi Juanós, UpSocial.

ara s'han reunit més de 29 milions d'euros d'estalvi i s'ha donat suport al finançament a més de cent projectes, per un valor de més de 27 milions d'euros. Amb oficines permanents a Bilbao i Barcelona i presències regulars a Madrid, Pamplona, Vitòria i Sant Sebastià. L'any 2011 ha suposat un creixement de prop del 40% en el crèdit i del 15% en l'estalvi. Clara Soler explicà que l'objectiu del Projecte FIARE era esdevenir una cooperativa de crèdit que operés en l'àmbit financer des de criteris solidaris i alternatius al sistema bancari convencional. Aquest projecte esdevindrà possible amb la integració de FIARE a la Cooperativa Banca Popolare Etica. Aquest procés, iniciat el 2011, va ser ratificat a les assemblees estatals de les dues organitzacions durant el 2012 i es materialitzarà el 2013. El fet de formar part de la cooperativa de crèdit més gran de banca ètica a escala europea li permetrà oferir serveis bancaris convencionals a la seva base social i als ciutadans interessats a formar part d'un projecte com aquest.

5. Innovació social

La ponència **"Social Innovation for Communities: solucions innovadores amb impacte social demostrat"**, a càrrec de Jordi Juanós, que s'autodefineix com un broker social i és cofundador de l'Associació d'Emprenedors Socials UpSocial, des d'on coordina el clúster mediambiental del projecte Social Innovation for Communities (SIC), a través del qual es proposa identificar i implantar innovacions reeixides provades arreu del món per a donar solucions a reptes

socials o ambientals identificats en espais determinats. El projecte ha començat a Barcelona a manera de prova pilot per aplicar-lo posteriorment a altres ciutats o territoris. Els objectius de les SICs són, d'una banda, *respondre* a reptes socials facilitant la implantació d'innovacions socials provades en altres comunitats amb gran potencial d'impacte, i de l'altra, *incitar* els ciutadans a respondre activament als reptes socials a través de la innovació inspirada en els millors emprenedors socials. La proposta innovadora de les SICs és investigar i identificar a escala mundial les millors innovacions i facilitar-ne la implantació per resoldre problemes socials crítics. Jordi Juanós va explicar quin és el mètode de treball de les SICs, ja que és aquí precisament on rau el valor del projecte, en el desenvolupament d'una metodologia pròpia que garanteix resultats: en primer lloc, s'ha de definir el repte; s'investiga aquest a escala mundial; se seleccionen les millors innovacions; s'adapta el model i s'estableixen les connexions; s'organitza una visita dels innovadors i una agenda de reunions; s'acompanya la implantació local. Alguns dels reptes: ocupació, educació, inclusió social, habitatge, sostenibilitat i medi ambient, participació social. Més informació, a

<http://www.upsocial.org/es/sic/inicio>.

6. Som Energia

"Satisfer necessitats col·lectivament: Cooperatives de consumidors i usuaris. L'experiència de Som Energia", ponència a càrrec de Marc Roselló, fins al maig de 2013 president de Som Energia, i

actualment responsable de projectes i de socis de la cooperativa. El model que Som Energia representa es correspon amb l'eslògan propi "la cooperativa d'energia verda". Marc Roselló va explicar quins són els orígens de la cooperativa: al desembre del 2010, amb 150 socis, i en l'actualitat ja han assolit diferents fites, com per exemple que ja disposen de contractació en línia, de la factura digital, de set persones contractades, de més de 7.500 contractes actius, i d'una facturació, el 2012, de 560.000 euros. El seu àmbit d'actuació són península Ibèrica i les Illes. Actualment són més de 9.300 socis. Va exposar quins són els objectius de la cooperativa: 1) ser un moviment social motor d'un canvi del model energètic; 2) generar una demanda d'energia sostenible, neta i local, i 3) augmentar la producció d'energia renovable i promoure l'eficiència i l'estalvi energètic. Tot seguit va oferir informació en xifres sobre el sector energètic a l'Estat espanyol i a Catalunya, tot exposant quina és la estructura dels actors al mercat elèctric i quin és el panorama actual del sector. Va suscitar un interès especial l'explicació sobre el gran repte que els provoca la recent reforma energètica llançada pel Govern espanyol, i quina ha estat la seva resposta: <http://www.somenergia.coop/es/resposta-de-som-energia-a-la-reforma-energetica>. Per a més informació: www.somenergia.coop.

7. Arrenca a córrer

El quart i últim dia de les XVIII Jornades Cooperatives tingueren com a protagonistes els principis coope-

Marc Rosselló, Som Energia.

Mercè Botella, Arrenca a córrer.

ratius i la seva posada a disposició a l'educació vers una cultura emprendedora a l'escola i a l'esport.

La ponència **“Arrenca a Córrer: Promovent la cultura emprendedora a través del cooperativisme”** va ser desenvolupada per Mercè Botella, sòcia fundadora d'Arrenca a Córrer, una associació dedicada a promoure aquesta cultura i valors.

Mercè Botella va abordar d'una manera molt didàctica i amena, amb força exemples d'actualitat, què es vol dir exactament quan es parla de promoure la cultura emprendedora (no necessàriament es tracta de crear empreses, sinó també de tenir esperit emprendedor en tots els àmbits de la vida.

Va exposar trets de la cultura emprendedora i l'esperit emprendedor com ara la iniciativa, l'esperit crític, les actituds positives, la passió, la cooperació, la creativitat, l'orientació als resultats, l'aprenentatge permanent, etc. Va explicar, també, per què creu que és tan important promoure la cultura emprendedora i, en concret, fer-ho en el segment infantil i juvenil. En aquest sentit, va fer un repàs al llarg del temps en relació amb els diferents paradigmes laborals en funció del moment de la història més recent. I va donar resposta a qüestions molt interessants per al sector cooperatiu, especialment la raó per la qual cal promoure l'emprenedoria a través dels valors cooperatius, la manera de fer-ho, i també la reflexió sobre qui la promou i qui ho hauria de fer.

Per a més informació:

www.arrencaacorrer.org.

8. Cooperativisme i esport

La ponència **“Gestió democràtica i civisme a l'esport”** va ser la

darrera que es va presentar a les Jornades Cooperatives d'enguany i va anar a càrrec de Rossend Sanglas, periodista que va fer reflexionar els assistents sobre l'esport com a àmbit de ciutadania i cooperació.

Va començar fent una exposició sobre les diferents dimensions de l'esport, com ara la socialitzadora, la competitiva-espectacle, la social, la lúdica, la comercial-econòmica o la de la salut. Va situar, a Catalunya, les primeres relacions entre l'esport i els ciutadans més enllà de la pràctica d'un esport, passant per una explicació completa dels valors i els contravalors en el món de l'esport, tot detectant quins són els factors adversos i plantejant solucions socialitzadores. Des del text de la Llei d'associacions 7/1997, de 18 de juny, ja es té en compte que cal donar importància als aspectes de societat civil, civisme i cooperació.

La comunitat esportiva esdevé clau a l'hora de preservar i promoure uns valors que també són propis del cooperativisme. Des dels nens fins al cos tècnic, la directiva d'un club i la família i seguidors, tot-hom hi té un paper important.

Rossend Sanglas va fer una reflexió sobre la importància de la cooperació com a element de transformació social i va fer esment de tres aspectes clau: treballar l'autoestima considerant la gran importància i potencial que té; l'acompanyament en una transformació del món esportiu: federacions, institucions, entitats, etc.; i, finalment, la potenciació dels coneixements de gestió. I la professionalització de la direcció estratègica. I la siste-

matització dels processos interns a partir d'una filosofia corporativa d'orientació social.

L'UCE 2013 en xifres

L'edició del 2013 de la XLV Universitat Catalana d'Estiu ha estat més curta que les d'anys anteriors. No obstant això, la Universitat de Prada de Conflent ha sabut adaptar-se al moment i mantenir l'interès pels cursos i els actes que s'hi han fet. Jordi Sales, rector de l'UCE, s'ha mostrat satisfet de la manera com s'ha desenvolupat i ha posat deures als assistents: “S'ha de fer difusió de l'UCE per part de la gent que hi ha estat i l'ha viscuda, i continuar sent el que som i creure'ns-ho una mica.”

La voluntat de l'equip rector és recuperar l'UCE Jove el 2014: “Farem la batalla dels joves i la guanyarem, perquè els necessitem”, assegura Sales. A partir del gener, l'UCE comptarà amb un aliat, el Centre Pau Casals, que durant tot l'any rebrà alumnes dels Països Catalans. “Crearem sinergies que ens permetran captar joves a l'estiu, perquè ja hauran tingut la seva primera experiència a Prada”, afirma Joan Maluquer, secretari de l'UCE. La Universitat també aposta per establir col·laboracions amb ajuntaments i instituts per ampliar el sistema de beques de la Generalitat de Catalunya. L'UCE també vol recuperar la durada de vuit dies per a l'edició de l'any vinent.

Si tenim en compte que l'edició del 2013 va durar un dia més que la del 2012, les dades de participació han representat un descens molt lleu:

PARTICIPANTS

Alumnes matriculats	591
Professors i conferencians	166
Organització	32
Espectacles	136
Periodistes	23
Jornades	334
Total	1.282

Més informació: Dades de participació UCE 2013.

Les finances cooperatives creen ocupació

Miquel Miró
Fundació Seira

El proper 10 d'octubre, a les aules de l'IdEC, tindrà lloc la Segona Jornada Internacional de les Finances Cooperatives, FINANCOOP 2013. Aquest any les entitats organitzadores: la Caixa d'Enginyers, Oinarri, la Laboral Kutxa, FCTC, la Generalitat de Catalunya i la Fundació Seira, han triat un subtítol que emfatitzi el paper de les empreses cooperatives en la creació d'ocupació. I poden fer-ho perquè, d'una banda, les cooperatives de crèdit no han reduït l'activitat creditícia durant tots aquests anys de restriccions generals, i perquè, d'altra banda, les cooperatives de treball, en general, mantenen el nivell d'ocupació quan altres fórmules societàries van destruint llocs de treball.

En aquesta edició, ens volem centrar en les solucions financeres que des del cooperativisme s'utilitzen per resoldre les necessitats de l'economia social quant a fons propis, creació d'empreses cooperatives (incloent-hi les transformacions) i aliances empresarials.

Des de la Fundació Seira hem estat insistint en la necessitat que tenen moltes cooperatives de capitalitzar-se. En la majoria de casos, es tracta d'un pas necessari per a poder complementar els fons propis amb altres instruments *amics* com ara els préstecs participatius i els títols participatius. Aquest últims són un excel·lent mecanisme de finançament a llarg termini, però cal saber com aprofitar-los.

En qualsevol cas, el primer mecanisme és l'ampliació de capital: el capital és el barem objectiu amb què l'entorn de l'empresa mesura el compromís dels socis. Les aportacions obligatòries i la incorporació de socis col·laboradors són mecanis-

mes sobre els quals podrem debatre amb cooperatives que han portat a terme experiències positives. Eduvic i Alternativas Económicas ens explicaran les seves experiències en els seus àmbits respectius.

Res no m'agradaria més que poder organitzar un mercat secundari de títols de cooperatives, però per aconseguir això encara ens falta molt; ni la legislació, ni la cultura, ni l'entorn no ho faciliten a casa nostra. El Quebec, amb un moviment d'economia social més estructurat, amb alguns fons de pensions que proveeixen fons per al finançament i amb grans cooperatives en el sector de l'habitatge, el de la salut, l'agrari i el de crèdit, encara no té mercat secundari de cap mena. L'any passat, a la Financoop 2012, ens ho explicava Charles Guindon, director de Desenvolupament Financer del Chantier de l'Économie Sociale.

Aquest any, Som Energia, el Grup d'Inversors Cooperatius i SICOOP ens explicaran la seva experiència en la inversió en cooperatives mit-

jançant aquests dos instruments de quasi fons propis.

FIARE Banca Ètica, Caixa d'Enginyers, Oinarri i Fundació Seira estan promovent un programa per finançar les aportacions al capital dels socis a les cooperatives socials. El programa, que ja ha funcionat amb èxit a la Llombardia, comptarà amb la participació del Programa Jeremie per mitjà de l'IFEM, i del Fons Social Europeu per mitjà del SOC. En una de les plenàries explicarem com funcionarà, qui s'hi pot acollir, etc. Més de mil persones es poden veure beneficiades per aquests ajuts, de manera que constituïran una injecció important de capital per a les empreses cooperatives socials, i també la creació de llocs de treball estables.

Qualsevol emprenedor col·lectiu sap que avui el finançament aliè per al seu projecte empresarial és quasi economia-ficció. Barcelona Activa i Acció Solidària contra l'Atur ens explicaran quins instruments funcionen actualment i com accedir-hi

financoop 2013

2ª Jornada Internacional
de Finances Cooperatives

amb les millors expectatives. La Fundació Seira, juntament amb la FCAC i Aposta, amb el finançament del SOC i el FSE, estan desenvolupant la tecnologia per engegar un nou instrument de microfinances per al desenvolupament de l'economia local, els Grups d'Estalvi Solidari Territorial (GEST). Què són, quins instruments fan servir i per a què serveixen ens ho explicaran en un altra de les sessions plenàries.

També podem conèixer de quina manera des del Tercer Sector s'estan dissenyant nous instruments solidaris per facilitar finançament a les empreses socials. El fet de conèixer quina és la contribució de les empreses socials al desenvolupament local, quin és l'impacte real sobre el territori i com es pot mesurar l'arrelament és un element important per a la presa de decisions dels inversors socials, però també per als agents locals de desenvolupament i per a les mateixes empreses socials.

Davant la situació generada per la crisi en la indústria, els serveis socials i les persones, la transformació d'entitats (mercantils o no) en cooperatives i la creació de cooperatives des d'entitats sense ànim de lucre, s'està mostrant com una bona alternativa per a afrontar el futur en millors condicions. Però, en quines? Què cal fer i com fer-ho? Amb quins impediments ens podem trobar? Es pot transformar una fundació en una cooperativa? A la FINANCOOP 2013 donarem respostes a totes aquestes preguntes des de la pràctica. Coneixerem experiències empresarials i viurem un debat entre assessors especialitzats de casa nostra i del País Basc. En l'àmbit internacional, aquest any hem volgut portar dos exemples d'Itàlia: un consorci que agrupa més de mil cooperatives socials i una cooperativa social. El Consorzio Gino Matarelli, creat el 1987, agrupa cooperatives socials a tot Itàlia i disposa d'instruments propis per facilitar el finançament de les seves associades.

A Europa, el conjunt de fons d'inversió responsable representava més de 95.000 milions d'euros. A casa nostra la contribució és ridícula, i no és pas per manca d'interès dels estalviadors particulars, com els moviments de fons després del 15-M van demostrar. En molts casos, és veritat que els criteris de selecció semblen excessivament laxos quan estudiem amb deteniment les carteres dels fons ISR. França representa el 45% d'aquest mercat, però a més hi ha una tipologia de fons de pensions solidaris en els quals entre el 5 i el 10% del fons s'invertiran directament en empreses no cotitzades de l'economia social; des d'ECOFI, la gestora de fons del grup Crédit Coopératif ens respondran a les preguntes.

Potents cooperatives de crèdit, com ara la Caixa d'Enginyers, amb un creixement molt important en socis, i la Laboral Kutxa, fruit de la fusió de la Caja Laboral i Iparkutxa, són exemples d'entitats molt actives en l'oferta de solucions financeres per a les empreses de l'economia social. També podrem sentir l'aportació de Cajamar, una cooperativa de crèdit resultant de la "fusió freda" de més de vint caixes rurals, que tradicionalment ha estat lligada al camp, però que està entrant amb força a finançar altres sectors com ara el de la iniciativa social.

No podíem deixar de reservar un espai per a debatre sobre el finançament de les aliances empresarials. Podem estudiar des de les grans aliances amb la conformació d'un potent grup empresarial, amb cooperatives que avui exporten més del 70% de la producció, com ara Mondragón, fins a altres experiències més modestes a casa nostra, com ara el TEB.

Per treure el màxim rendiment possible pels participants, la FINANCOOP 2013 s'adreça a tota l'economia social de tot l'Estat espanyol, tant als directius cooperativistes, com als d'entitats en general, i també als consultors i agents dedicats al desenvolupament empresarial i l'economia local. Estem convençuts que hi trobareu experiències enriquidores, contactes, nous instruments, entitats i programes que us poden ser útils per a afrontar els nous reptes d'aquest canvi al qual estem assistint. ■

FINANCOOP 2012.

Casal dels Infants
acció social als barris

**Recordes el dia que vas
aprendre a cordar-te les sabates?**

El dia a dia de molts infants i joves penja d'un fil
Assolir reptes amb el propi esforç és el primer pas per ser capaç de
tirar endavant, com el dia que aconsegueixes cordar-te les sabates

**No deixis que el seu pas s'aturi
Ajuda'ns**

www.casaldelsinfants.org

Tel. 93 317 00 13

"La Caixa" 2100-3001-62-2500027076 – Catalunya Caixa 2013-0087-16-0200448775

A risc, amb calma

Santos Hernández

L'Onze de Setembre del 2012,

quan encara no s'havia acabat la manifestació que va aplegar a Barcelona entre un milió i mig i dos milions de persones que publicàvem que volíem que Catalunya esdevingués un nou estat d'Europa, la Carme Forcadell, presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana, va parlar. Va parlar des del palau del Parlament de Catalunya, i ens va dir que l'Onze de Setembre de l'any següent, és a dir, d'aquest, del 2013, faríem, tot agafant-nos de les mans, una cadena humana que travessaria tot Catalunya. Ho va dir així, a risc, segura, confiada en el seu poble. En nosaltres. En el nostre poble, que és el d'ella i el meu. El vostre, amigues, amics.

Jo escric aquest article encara durant el mes d'agost, més de dues setmanes abans de l'Onze de Setembre. Tant se val. Jo també sé, ja avui, que aquesta fraternal cadena humana de mans unides, la Via Catalana per la Independència, serà, dintre d'uns pocs dies, un fet. Un fet que, com la nostra independència, ara estem creant, a poc a poc, nosaltres. Com diria Espriu, ho estem fent "el meu poble i jo".

Quan vaig començar a meditar aquest article, havia pensat, amb la idea de demostrar-vos com tot això que estem fent és fruit d'una feina conjunta de preparació que fem nosaltres, tothom, havia pensat, repeteixo, en anar-vos fent una llista de tots els actes que per tot Catalunya, i també molt lluny de Catalunya, estem fent per preparar aquest acte col·lectiu de la Diada. N'he desistit. La llista de només les activitats de les que jo tinc notícia seria inacabable, i faria pesadíssim, il·legible, l'article.

Em limito a donar-vos-en alguna petita i concreta informació. Els diaris van plens de la notícia que hi ha 350.000 persones que ja s'han inscrit a la Via. Sense cap inscripció prèvia, tranquil·lament, hi haurà també molts centenars de milers que aniran a formar part de la cadena, senzillament, tot agafant-se de les mans. I a mi em sembla magnífic. Però és bo saber que ja hi ha tres-centes cinquanta mil persones, que, de manera disciplinada i tranquil·la, hi han donat nom, cognom i adreça electrònica, i s'han ofert a anar a posar-se a la Via allà on calgui, per afegir-s'hi a les zones menys habitades, més desguarnides. Doncs us asseguro que les de debò inscrites som moltíssimes persones més: em consta. Perquè el meu nom, i el d'algunes persones que m'han encarregat que les hi inscrigui jo, no consten encara

a la llista central de l'Assemblea Nacional Catalana. Resulta que jo n'he fet la inscripció a l'Assemblea Territorial del barri amb el què jo treballo. I, com que fins ahir a la tarda tothom prou feina hi tenia en l'organització d'una estelada de quatre mil espelmes, una xocolatada per a la quitxalla, un sopar per a tot déu i una cadena humana de tres mil cinc-cents persones al barri, cap responsable no s'ha preocupat de passar la informació a la central. Però, això sí, ja tenim preparats i plens set o vuit autocars per poder-nos traslladar, l'Onze de Setembre, allà cap al nord, al tram 704 de la Via Catalana, que és un sector que encara està una mica fluixet d'assistència i que ens han encarregat a nosaltres d'ajudar a omplir.

Una última informació: l'Onze de Setembre de l'any passat, a la capçalera de la manifestació, tot just quan aquesta començava, a la cruïlla de Casp-Pau Claris, el nostre vell amic, l'Eliseu Climent, l'admirable cap visible de l'Acció Cultural del País Valencià, ens exhortava a no oblidar la idea dels Països Catalans: "Arrosseguem-nos! Ens heu d'arrossegar!" Però ell no pensava romandre-hi quiet. Acció Cultural, l'Onze de Setembre d'enguany, passarà la Sènia –qui ha dit mai que la Sènia sigui una frontera?– arribarà a Alcanar, i prolongarà la Via Catalana, País Valencià enllà, "com més al sud millor". A la fi, quan l'Eliseu Climent, en Toni Gisbert, i tothom que s'hi afegeixi, recorrin el parell de quilòmetres que hi ha entre la Sènia i Alcanar, no faran sinó entrar dos quilòmetres en terra germana. Com, un any abans, al bell mig de Barcelona. ■

Donació de llibres

1. ANDRÉ, Francisco J.; CARDENETE, M. Alejandro; ROMERO, Carlos. *Designing Public Policies*. Londres, Nova York: Springer, Fundación BBVA, 2010.
2. AUDÍ, Pere; ORENSANZ, Toni: Joaquim Llorens Abelló. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 2008 (Cooperativistes Catalans; 11).
3. CERVERA, Manuel; FRANQUESA, Teresa. *Itinerari pel riu Francolí*. Barcelona: Obra Social de La Caixa de Pensions, 1985.
4. CERVERA, Manuel; FRANQUESA, Teresa. *Itinerari pel riu Tordera*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1984.
5. La comercialització del peix fresc: Alternatives de futur. Palamós: Universitat de Girona, Ajuntament de Palamós, 2002.
6. COMPANYS PASCUAL, Ramon; FONOLLOSA I GUARDIET, Joan B. *Nuevas técnicas de gestión de stocks: MRP y JIT*. Barcelona: Marcombo, 1989.
7. LUNA, Gonçal; PERELLÓ, Agnès. *La Vall de Boí. Guia per a un turisme intel·ligent*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1989.
8. *Manual per a la identificació i avaluació de riscos laborals*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005.
9. *Passejant per Can Ponsic*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1985.
10. *Residus industrials: on van a parar?* Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1991.
11. *El stock de capital en viviendas en España y su distribución territorial (1990-2007)*. Bilbao: Fundación BBVA, 2009.
12. PAZ CANALEJO, Narciso. *La sociedad cooperativa ante el reto de los mercados actuales*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 2002.
13. REBULL I LLAMBRICH, Joan. *La protesta nuclear a Catalunya*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1979.
14. VENTOSA I ROIG, Joan. *Les muntanyes, boscos, rius i llacs de Catalunya*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 1983.
15. VICEDO RIUS, Enric. *Enric d'Hostalric i Colomer*. Barcelona: Fundació Roca i Galès, 2006 (Cooperativistes Catalans; 6).

■ La Biblioteca de la Fundació Roca Galès està al servei de totes aquelles persones que volen consultar temes referents a cooperativisme i economia social.

■ Agraïm la col·laboració de totes aquelles persones i entitats que amb les seves donacions han contribuït a assolir els 5.000 exemplars que actualment la nostra biblioteca pot oferir als seus lectors.

■ Segueixen arribant nous llibres, i a fi d'obtenir l'espai necessari, hem cregut oportú fer una reestructuració de la biblioteca, retirant les obres de les quals disposem més d'un exemplar, i d'aquelles que no tracten específicament dels temes sobre els quals estem especialitzats.

■ Cada mes, la biblioteca de la Fundació Roca i Galès publicarà a Cooperació Catalana un llistat de quinze títols d'aquest tipus de material.

■ Aquests llibres podran ser obtinguts de forma gratuïta per qualsevol persona o entitat que hi estigui interessada.

■ Com obtenir aquests llibres:

- Cal demanar-los per telèfon o per fax a la bibliotecària en horari de la biblioteca.
- Durant un període de trenta dies posteriors a la seva publicació.
- Els llibres s'hauran de recollir a la Fundació Roca i Galès i prèviament s'haurà d'omplir una fitxa amb les dades personals.
- En cap cas no es podrà fer un ús comercial del material obtingut.
- Les peticions seran ateses per rigorós ordre de comanda.

BIBLIOTECA DE LA

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS

Horari:

dilluns a dijous de 9:30 a 13 h.

dimarts i dijous de 16 a 19 h.

Telèfon: 93 215 48 70

Fax: 93 487 32 83

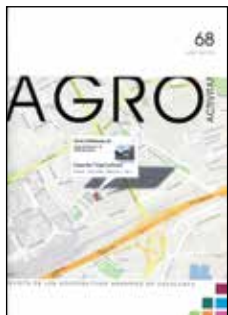
a.e.: biblioteca@rocagales.cat

www.rocagales.cat

La Biblioteca de la Fundació Roca i Galès va rebre una extensa donació de llibres de temàtica cooperativista, economia social, medi ambient i altres, que ha incorporat als seus fons. Tot i això, té un considerable romanent que posa a disposició de les persones i entitats que hi puguin estar interessades. Cal convenir dia i hora amb la bibliotecària per venir a triar-los.

Retalls

Elisenda Dunyó

AGROACTIVAT

Núm. 68. Juny del 2013
Barcelona

agroactivat@fcac.coop
www.fcac.coop

Publicació mensual escrita en llengua catalana i editada per la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i que enguany celebra el seu trentè aniversari. A l'editorial, el president de la Federació explica la tasca que aquesta ha desenvolupat l'últim any i avança els nous projectes i propòsits que volen portar a terme. Els articles de les primeres pàgines també fan referència a la Federació. A la secció "Sectors" s'inclouen cinc escrits que parlen de ramaderia, del cava i de la fauna salvatge. A la secció "Empresa" hi ha sis articles que tracten, respectivament, de les agrobotes, l'opinió de les cooperatives, l'opinió de Xavier Pié, l'assemblea general, la veu de l'expert, i el cooperativisme català. A "Cooperatives" s'inclouen un article d'una cooperativa de Cambrils, un reportatge de l'aniversari de la cooperativa de Valls i la menció dels premis al millor oli i el millor vi cooperatiu. Segueixen els títols "Tast de vi dolç cooperatiu al Fòrum Gastronòmic de Girona", "Primera Fira de les Cooperatives Agràries del Priorat", "Actelgrup", "Riudecanyes inaugura un molí d'oli" i "La bona cuina d'Alcarràs" i "L'Empordà a la taula". ■

BUTLLETÍ CPV

Núm. 67. Juny-agost del 2013
Vic

economat@planadevic.cat
www.planadevic.cat

Revista informativa de la cooperativa CPV, de caràcter trimestral i escrita en llengua catalana. A la portada es destaca la notícia "La Cooperativa Plana de Vic tanca el 2012 amb creixement de facturació", en la qual s'exposen els punts que han permès obtenir aquests bons resultats. "Nou acord de col·laboració per millorar el servei d'assegurances de CPV". Tot seguit hi ha un seguit de notícies relacionades amb la cooperativa i el món agrari: "Activitats de les botigues Plana de Vic per promoure els valors i el territori", en què es remarca que les activitats porten les botigues al carrer i permeten vincular-se a les festivitats, la cultura catalana i els valors socials; "La importància dels productors per fer front a l'alerta de la FAO"; "La gestió de costos, una eina fonamental per mantenir-se competitiu". A la secció "L'economat" es presenten tres productes de la botiga. La revista acaba amb l'article de caire tècnic "Com podem evitar robatoris al camp: Mesures de seguretat a tenir presents" i el d'opinió "Cal disposar d'un model de gestió tecnicoeconòmic a l'empresa agrària?" ■

COMPARTIR

Núm. 90. Abril-juny del 2013
Barcelona

compartir@fundacionespriu.coop
www.fundacionespriu.coop

Revista trimestral del cooperativisme sanitari. S'inicia amb sis articles relacionats amb la salut. La secció següent està dedicada al cooperativisme sanitari i és on s'inclou el gros d'articles, entre els quals destaquem els següents: "IV Certament de Fotografia ASISA, un recorregut visual per llocs inèdits"; "Biografia d'una vocació per la medicina social", en el qual es parla de la biografia del Dr. Josep Espriu recentment publicada per la Fundació Roca i Galès i que va ser presentada a l'Hospital de Barcelona; a "La visió de les cooperatives l'any 2020" s'explica el compromís que ha adquirit el moviment cooperatiu internacional respecte a un projecte comú per la dècada actual anomenat "Dècada cooperativa". El "Dossier" té aquest títol: "Paraula i transcendència" i està dedicat a la poesia i tres grans poetes: Emily Dickinson, sant Joan de la Creu i Salvador Espriu. El reportatge fotogràfic reflecteix amb imatges gent i llocs del Marroc. Acaba la revista amb l'article "El cal·lígraf anglès de Salvador Espriu". ■

Premis Fundació Roca i Galès 2013

22è Premi Periodístic Jacint Dunyó, d'articles sobre cooperativisme

17è Premi Albert Pérez-Bastardas, d'articles sobre medi ambient i educació ambiental

6è Premi Benet Vigo, d'articles sobre benestar social

Es convoquen tres modalitats per a articles que tractin sobre un dels temes següents:

- **Premi Periodístic Jacint Dunyó:** articles sobre la teoria o la història del cooperativisme, o sobre experiències concretes relacionades amb el món cooperatiu, especialment les reeixides.
- **Premi Albert Pérez-Bastardas:** articles que contribueixin al coneixement i la preservació del patrimoni natural i/o a la divulgació d'experiències d'educació ambiental.
- **Premi Benet Vigo:** articles que aportin iniciatives i experiències que contribueixin a la construcció d'una societat més equitativa, igualitària i pacífica.

BASES

- Els articles han de ser inèdits i escrits en català i tenir una extensió entre 9.000 i 15.000 caràcters, incloent-hi espais.
- Es valorarà tant el contingut com el tractament periodístic dels articles.
- La dotació econòmica és de **650 €* per a l'article guanyador** de cada modalitat i de **300 €* per al segon**.
- Cada article s'ha de presentar, imprès en paper i sense signar, dins un sobre tancat a l'exterior del qual només han de figurar el títol del treball i el nom del premi al qual opta. Cal adjuntar-hi una plica a l'exterior de la qual també han de figurar el títol de l'article i el nom del premi al qual opta, i a l'interior, l'article en suport informàtic (CD, DVD o USB), les dades personals de l'autor i el títol de l'article.
- Els articles també es podran presentar enviant un missatge de correu electrònic a l'adreça **premis@rocagales.cat** tot adjuntant-hi dos arxius en format .doc: l'un, anomenat "títol_article.doc", amb l'article sense signar, i l'altre, anomenat "dades+títol_article.doc", amb les dades de l'autor. El missatge ha d'anar sense signar i amb indicació a l'assumpte del nom de la modalitat del premi al qual opta.
- El termini de presentació dels articles finalitza el **30 de setembre del 2013**.
- Els jurats els formaran les persones següents:
Premi Periodístic Jacint Dunyó: Núria Esteve, Maria Lluïsa Navarro, Rafael Ricolfe, Francesc Vila i Jordi Maluquer.
Premi Albert Pérez-Bastardas: Teresa Franquesa, Xavier Palos, Ramon Perera i Albert Torras.
Premi d'articles Benet Vigo: Fermí Vives, Enriqueta Muntané, Antoni Gavalda i Jaume Fallada.
Actuarà com a secretària dels jurats Agnès Giner, coordinadora de la revista *Cooperació Catalana*.
- Els veredictes dels jurats es faran públics en el número del novembre de *Cooperació Catalana*.
- L'article guanyador, el segon i els treballs considerats finalistes, podran ser publicats a *Cooperació Catalana* i al web de la Fundació Roca i Galès, a partir de la publicació del veredict.

* Import net, una vegada deduïda la retenció de l'IRPF.

JACINT DUNYÓ I CLARÀ (Barcelona, 1924-1982)

Historiador, periodista i cooperativista, va ser membre del Patronat de la Fundació Roca i Galès de del començament i el primer director de la revista Cooperació Catalana.

ALBERT PÉREZ-BASTARDAS (Barcelona, 1953 - Stromboli, 1986)

Biòleg de formació i educador de vocació, dedicat a l'ensenyament i la divulgació de les ciències naturals i a l'educació ambiental. Fou soci fundador de la Societat Catalana d'Educació Ambiental i va col·laborar amb la Fundació Roca i Galès. Va morir durant una erupció del volcà Stromboli.

BENET VIGO I TRULLS (Roses, 1918)

Pagès entusiasta de la cooperació, cooperativista destacat especialment en el sector sanitari i gran defensor del benestar social com a eina de millora de la societat. Les seves reflexions sovint han estat publicades a la revista Cooperació Catalana.

FUNDACIÓ ROCA I GALÈS - Revista *Cooperació Catalana*

Aragó, 281, 1r 1a • 08009 Barcelona • Tel. 932 154 870

cc@rocagales.cat www.rocagales.cat

 facebook.com/fundacio.rocagales.5